

הפורתח בכל יום..

הניוז היומי של דרשו.

Dirshu
דרשו ד' ועוזו
קרן עולמית לחינוך
ועידוד לימוד התורה

יום שני כ"ו תמוז תשפ"ב | דף היומי בבלי: כתובות יט | דף הכולל: כתובות סא.
דף היומי בהלכה: מאמצע הסעיף "לא יוכל" עד סעיף ד'.
מוסר: שמירת הלשון - פרק ח' ויותר מזה' עד פרק ח' ופשוט הוא'.
קנין חכמה הלימוד השבועי: שער יחוד המעשה פרק ה' וכאשר יתייבש ממך בענין הזה' עד 'על כן היזהר שלא תטעה'

להצטרפות לקבלת הפותח בכל יום במייל: dirshu@dirshu.co.il

איך עונים למפקד במסדר-צבאי לפי שיטת הרמב"ן? | כשהאברך עשה חשבון כמה זה 5,750 ועוד 12,750 – הוא עמד נדהם! | הרב יהושע לייבזון: מה למדתי מהביקור של פוטין באיראן? | 2451

על דא ועל הא

מה למדתי מהביקור של פוטין באיראן? ומהפגישה עם ארדואן?

כי ממנו ניקח לעבוד את ה'

הקרמלין במוסקבה, או בארמונות שבנה בעיר הנופש סוצ'י.
כשהוא נוסע למדינה זרה זה רק כדי להשתתף בוועידת פסגה
בה נוטלים חלק כמה מנהיגים, וייתכן שלשם כך זומן ארדואן
למפגש, כדי ללטף את האגו הפגוע של נשיא רוסיה.
ולמה הוא הגיע לאיראן והתחבק עם המנהיגים המצורעים
שלה?
בגלל שהוא עצמו הפך למצורע.
יתירה מזאת, לקראת סיום הביקור שלו באיראן, נפגש פוטין
עם נשיא טורקיה רג'פ טאיפ ארדואן בפגישה שנערכה לעיני
המצלמות.
בכאלו פגישות, יש תיאום מדויק בין הצדדים לגבי השניה
שבה נכנסים המנהיגים לפגישה, כדי שלא יהיה מצב שהאחד
ממתין לחברו שמתמהמה מעט.
אבל הפעם פוטין נכנס, ובמשך חמישים שניות תמימות הוא
היה נבוך מאוד מהעובדה שארדואן העז לאחר לפגישה איתו.
בתקשורת הטורקית טענו בלהט שארדואן עשה זאת בכוונה,

הרב יהושע לייבזון
בשבוע שעבר רעשה וגעשה התקשורת העולמית.
נשיא רוסיה ולדימיר פוטין, שמאז החל במלחמה האכזרית
נגד אוקראינה, הפך למצורע בעיני הקהילה הבינלאומית, הגיע
לביקור באיראן, שם הוא נועד עם שני מצורעים אחרים: נשיא
איראן איברהים ראסי והמנהיג העליון של איראן עלי ח'מינאי.
לחגיגה הצטרף אורח נוסף: נשיא טורקיה רג'פ טאיפ ארדואן,
שהוא אולי לא מצורע כל כך כמו השותפים האחרים למפגש,
אבל גם הוא נתפס כדיקטטור מרושע שאינו בוחל בשום פעולה
שתאפשר לו להישאר בשלטון, עד סוף חייו.
מבחינת פוטין, ביקור באיראן אינו דבר של מה בכך. בימי
הזוהר שלו, הוא כמעט ולא היה נוסע למדינות כאלו 'פשוטות'.
כך לדוגמה, במשך כל שנות שלטונו הוא ביקר בישראל רק פעם
אחת, וזאת למרות שמעמדה של ישראל בעולם גבוה עשרות
מונים על זה של איראן.
פוטין הוא מנהיג מעצמה, את הפגישות הוא עורך אצלו, בבנייני

הוא אדם שתמיד חותר קדימה, גם כשקשה, גם כשזה בלתי אפשרי, גם כשכולם צועקים עליו, הוא לא מסתכל ימין או שמאל. בגלל זה הוא הגיע רחוק, בגלל זה הוא נהיה ראש ממשלה ולאחר מכן נשיא ולאחר מכן נבחר לנשיאות שוב ושוב. בדרך הזאת הוא הפך את רוסיה למעצמה של ממש.

כמובן שאנחנו לא צריכים להיות כמוהו חלילה וחס, האיש רצח המונים, עשרות אלפי בני אדם שילמו בחייהם רק בחודשים האחרונים בגלל גחמות מטופשות שלו, ואלו מצטרפים לרבות שנהרגו בהוראתו הישירה הרבה קודם לכן, בסוריה, בלוב, בגיאורגיה, בצ'צ'ניה, במלחמה הראשונה במזרח אוקראינה ועוד. פוטין מחמש את איראן ומסייע לה בתוכניתה הגרעינית, הוא מעניק חסות לארגון הטרור חיזבאללה, וכל זה בשביל אינטרסים רחוקים מאוד של רוסיה.

אין לנו שום כוונה להאדיר אותו ואת מעשיו ובוודאי שלא לחקות אותו וללמוד ממנו איצד להתנהג. אבל 'עם עיקש תתפתל', מהעיקש צריכים ללמוד איך להתפתל ולהתעקש כנגדו באותה המידה.

אנחנו יודעים ש'מכל מלמדי השכלת', וזה כולל גם תינוק, גנב, וגם רוצח המונים. את התכונה הזאת של דביקות במטרה אפשר ללמוד מפוטין, באמצעותה הוא הגיע להישגים לא מבוטלים. מעטים האנשים בהיסטוריה שהצליחו להגיע להישגים שכאלו.

כשאדם מקבל על עצמו קבלה טובה, הוא צריך ללכת איתה באש ובמים. גם אם כולם 'מעקמים את האף', גם אם הוא חוטף ריקושטים מכל הכיוונים, העיניים צריכות להיות ממוקדות במטרה, והחתייה אליה צריכה להתבצע בכל הכח. רק כך אפשר להצליח ולכבוש יעדים.

כנקמה על כך שפוטין נתן לו לחכות שתי דקות בפגישה אחרת שהתקיימה בין השניים, אותה אירח פוטין במוסקבה...

כך או כך, פוטין אמור היה להיעלב ולהגיב בקרירות מרובה עם כניסתו של ארודאן, אבל הפעם הוא חיך לקראתו וכמעט התנפל עליו בחיבוקים ובנשיקות, למרות הפגיעה הקשה שבאיחור המכוון לכאורה.

אז זה די ברור שפוטין הפך למצורע, זה די ברור שגם הוא מבין את זה, ולכן הוא נאלץ ללכת ולקושש תמיכה אצל מצורעים אחרים.

אבל יש עוד דבר ברור מאוד. פוטין יכול להחזיר את עצמו למעמדו הקודם בתוך שבוע בודד.

אם הוא מסיג את כוחותיו מאוקראינה, ומכריז על 'סיומו המוצלח של המבצע הצבאי המיוחד', העולם יסלח לו על הכל. הרי הגז הרוסי חשוב מאוד לאירופה, הנפט הרוסי חשוב לכלכלה העולמית, והדגן הרוסי והאוקראיני חשובים לביטחון התזונתי של העולם כולו.

פוטין יכול לייצר בתוך כמה דקות הסכם מסודר עם כל המעצמות והגופים הבינלאומיים, לפיו כל הסנקציות וההרחקות והנידויים פוסקים בתוך רגע, כשהוא מחזיר את המצב לקדמותו מבחינת אוקראינה והמלחמה בשטחה, ואולי גם מקבל על עצמו לפצות את הפצועים ואת משפחות ההרוגים בפיצוי מוגבל וחלקי. אבל פוטין לא יעשה דבר כזה.

למה?

כי הוא פוטין!

כי כל הסיבה שהוא הגיע למקום שהוא הגיע נעוצה בכך שהוא לא מסתכל לאחור, ולא חוזר אחורה לעולם.

הסיפור היומי

באותו שבוע קרה הנס הראשון: הנהלת הישיבה הודיעה שהמלגה של שלושת החדשים האחרונים הועברה זה עתה. האברך התקשר מיד לבנק ושילם את יתרת חובו. ואז הגיע הנס השני...

גנרטור לשבת = 12,750 + 5,750

עלויות, ועשה כמה עבודות באופן פרטי, משך חוטי חשמל מכאן לשם, והצליח להוריד את עלות החיבור והעבודות ל-18,500. הוא הגיע לסיכום על צורת התשלום, שישלם לחברה סך של 10,000 ש"ח מיד, ו-8,500 עוד חודש, בתקווה שיצליח לגייס את הכספים האלו מגמחי"ם ומידידים.

הוא הצליח להשיג הלוואה של 10,000 לתשלום הראשון, והחברה התקינה לו את מערכת המצברים בבית, ואור החשמל הכשר בשבת, החל להאיר בחמימות גדולה את ביתו. עבר חודש,

סיפר הרב ב.ב., מחשובי אברכי ישיבת 'מיר' בירושלים, שלאחרונה הוא למד הלכות שבת באופן יסודי, ונוכח הוא לדעת כי אי השימוש בחשמל רגיל בשבת, הוא ממש לא חומרא ומהדרין, אלא צורך הלכתי כמעט ברור. ומשכך התחיל לברר על חברה המתקינה חשמל כשר לשבת על ידי מצברים, כי הוא גר במקום שאין עדיין תשתית של גנרטור שכונתי.

הוא הגיע לסיכום עם חברה, והם דרשו תשלום של 20 אלף ש"ח. אבל מכיוון שאין הפרוטה היתה מצויה בכיסו, ניסה להוריד

האברך צועד בשמחה למשרד הישיבה, והנה מופיע שמו במחשב, ועולה שמגיע לו על החוב הזה משנת תשע"ט סכום של... 12,750 ₪. עוד הוא מהרהר בליבו על הזכיה העצומה, ולפתע הוא קולט ששני תשלומים אלו ששולמו לו בשבוע זה, מגיעים יחד לסכום של 18,500 ₪ - בדיוק כסכום שעלה לו התקנת המצברים לחשמל כשר לכבוד השבת!!!

מלבד השמחה הגדולה וההודאה לה' יתברך על שהצליח לשלם את כל החוב, שמחתו גדלה וגאתה, בראותו כי זכה במו עיניו לראות הבטחת התורה הקדושה, כי השבת מקור הברכה, ונאמן ה' לשלם שכר לשומרי השבת בהידור! ומה שאמר הקב"ה 'ולוו עלי בני' זו מציאות המתקיימת! יש לזכור! מי שמהדר בשמירת השבת, ומאמין באמונה שלימה כי השבת מקור הברכה, ומשמירתה והידורה לא מפסידים כלום, אומר הקב"ה 'ולוו עלי בני' - תלוו ואני פורע לכם, מי שבאמת מאמין בזה יזכה לראות בהבטחת הבורא: "אני ה' - נאמן לשלם שכר לשומרי השבת!"

(הרב בנימין בירנצווייג שליט"א, גיליון האמונה)

ומתקשרים אליו מהחברה, שהגיע זמן הפירעון של התשלום השני בסך 8500 ₪ והוא מתחיל להרהר מהיכן יצליח להשיג סכום זה, כשהוא צריך כבר במקביל להחזיר את ההלוואה של התשלום הראשון. הוא מתקשר לבנק ומברר את היתרה שיש לו, ואמרו לו שיש לו 3015 ₪ בלבד.

והנה באותו שבוע קרה נס ראשון, והנהלת ישיבת מיר הודיעה שנכנס לחשבון אברכי הישיבה תשלום של שלושה חודשים אחרונים שלא שולמו, בסך 5750 ש"ח, והיתרה בחשבון האברך הגיעה ל-8765 ש"ח. הוא מתקשר לבנק, ומבקש לעשות העברה מיידית של 8500 ₪ לחשבון החברה המתקינה, ובחשבונו נותרו 275 בלבד.

ואז הגיע הנס השני: באותו שבוע הוא רואה מודעה בישיבת מיר, כי בחסדי ה' בתרומת נדיבי עם, הצליחה הנהלת הישיבה לגייס סכום כסף גדול, והיא שמחה להודיע שישולמו לאברכי הישיבה כל החובות של חודשים אייר סיון תמוז תשע"ט!! ובהם תשלומי המבחנים, ושמירת הסדרים והחבורות שנעשו על ידי האברכים לפני שנתיים!!! ועליהם לגשת למשרדי הישיבה לקבל את התשלומים...

בין המצרים

שאל אפלטון את ירמיהו הנביא: הרי אתה הוא החכם והפילוסוף הגדול של היהודים, אם כן מדוע אתה בוכה על עצים ואבנים? וכי אנשי רוח אמורים לבכות על דברים גשמיים שכאלו?

נקודה למחשבה על ימי בין המצרים עם המשפיע המפורסם הגה"צ רבי אשר לוסטיגמן שליט"א

השיב לו אפלטון, ודאי! יש לי כמה וכמה שאלות פילוסופיות כבדות משקל שנתרו בלתי פתורות, כי אני חושב שהשכל האנושי אינו מסוגל להשיג אותן בכלל.

אמר ירמיהו לאפלטון, אדרבה, השמע באוזני את אחת הספיקות שלך. עשה אפלטון כדבריו וירמיהו הנביא ביקש שיאמר גם את הספק השני והשלישי ולאחר מכן ענה לו כלאחר יד על כל הספקות, בלי להתאמץ בריכוז המחשבה ולחתור אחר פיתרון. נדהם אפלטון מחכמתו העצומה של ירמיהו הנביא ושאל אותו: האם ילוד אשה אתה? האומנם אתה בשר ודם, כי חכמה עצומה שכזאת אינה אפשרית בקרב בני האדם...

ענה לו ירמיהו אכן צדקו דבריך, לא כל אדם יכול להגיע לחכמה כזאת, אבל אני את החכמה העצומה הזאת שאבתי מאותם עצים ואבנים שעליהם אני מתאבל. עכשיו אתה מבין למה אני מתאבל על עצים ואבנים???

ובאשר לשאלתך השניה ששאלת מדוע אני מתאבל על העבר במקום להתכונן לעתיד, המשך ירמיהו, על כך לא אוכל לענות לך, וזאת משום שאינך מזרע ישראל, ואתה לא מסוגל להבין את התשובה הזאת...

צוות 'הפותח'

הגאון רבי אל'ה לופיאן מביא בספרו 'לב אליהו', (בראשית) מעשה נפלא בשם 'תורת העולה' לרמ"א. (אמנם ב'תורת העולה' אינו מופיע, וכבר נשתברו קולמוסים רבים בחיפוש אחר המקור למעשה זה שהיה מקובל בפי חכמי הדורות).

מעשה זה נוגע לביקור שערך הפילוסוף הנודע אפלטון בירושלים, לאחר חורבן בית ראשון, וכשהגיע להר הבית שהיה חרב ושמם, ראה שם את ירמיהו נביא ה', כשהוא מעוטף כאבל ויושב ובוכה על חורבן בית המקדש.

אמר אפלטון לירמיהו הנביא: שתי שאלות יש לי אליך. הראשונה, הרי אתה הוא החכם והפילוסוף הגדול של היהודים, ואם כן מדוע אתה בוכה על עצים ואבנים? וכי אנשי רוח אמורים לבכות על דברים גשמיים שכאלו?

שאלה שניה, הוסיף אפלטון: הרי החכם יודע שהעבר אין וההווה כהרף עין, ומה לך כי תבכה על העבר, במקום לצפות פני עתיד ולהיערך לקראת הבאות?

השיב ירמיהו הנביא לאפלטון בשאלה: האם יש לך כמה ספיקות בחכמת הפילוסופיה שלא הצלחת לפתור אותן בחכמתך הרבה?

איך שהתשובה הזאת שמובנת מעצמה לכל ילד יהודי, אינה יכולה להיות מובנת אפילו לחכם ביותר שבאומות, אפילו אפלטון בחכמתו העצומה לא מסוגל להגיע להשגה הזאת, ולאמונה שאנו מאמינים בכל לב בביאת המשיח ובבניין בית המקדש במהרה, ואף על פי שיתמהמה, עם כל זה נחכה לו בכל יום שיבוא.

אומר רבי אליה לופיאן, בשם הסבא מקלם, שברור הדבר שתושבתו של ירמיהו לשאלה השניה היתה שהוא אינו בוכה על העבר, אלא על העתיד, כי הדמעות הללו שאנו מבכים על חורבן בית המקדש שהיה, הן אלו שמזרזות את בניינו של בית המקדש העתידי.
מוסיף רבי אליה לופיאן ומסכם בשם הסבא: ראו נא ראו,

על דא ועל הא

כעבור שלושה ימים הצליח אבי לאסוף סכום מכובד עבור אותו יהודי, ובנוסף עירב עסקן שהמשיך לטפל בו, ורק אז פנה להתעסק עם המטרה שלשמה הגיע לארה"ב. וכאן קרה דבר פלא...

פסיעה אחת עבור הזולת - אלף פסיעות עבור עצמך

הלה מסכן שבעתיים. הוא שרוי בניכר ללא משפחה שתתמוך בו, וגם אינו יכול לגייס כספים... אבי, ברחמנותו עליו ניגש למלאכת איסוף הכספים עבור אותו יהודי, והקדיש לשם כך שלושה ימים, כאשר בכל כתובת הוא מדגיש כי הוא אוסף עבור משולח מסכן ששבר את רגלו בהגיעו לארה"ב.

כעבור שלושה ימים אסף סכום מכובד, ובנוסף עירב עסקן שהמשיך לטפל באותו מסכן, ורק אז פנה להתעסק עם המטרה שלשמה הגיע לארה"ב.

וכאן קרה דבר פלא: האדם הראשון שאותו פגש לצורך גיוס תרומות, שאל אותו: "מה הסכום שהתכוונת לאסוף?" אבי נקב בסכום. הלה המשיך ושאל: "אילו קיבלת את מלוא הסכום תוך יומיים, מה תעשה?"

"אקדים את הטיסה חזרה לארץ ישראל".

האדון רשם צ'ק על מלוא הסכום והגישו לאבי מורי. אבא אכן הקדים את הכרטיס וחזר בשמחה לא"י.

תמיד סיפר את הסיפור והוסיף מה שר' שלומק'ה זוועהילר אמר: "פסיעה אחת שאדם עושה עבור חברו חוסכת ממנו אלף צעדים עבור עצמו!!!" (בעל המעשה: ה.א.)

(טיב הקהילה)

גיס, אדם צדיק שחי בדוחק ובצמצום, הגיע לפרק השאת הילדים. חבר טוב שלו חיתן גם כן באותה תקופה - שבועיים לפני, וגם מצבו של אותו ידיד היה דחוק ביותר. גיס הניח בצד את מצוקתו הפרטית - והחל לגייס כספים עבור חברו הטוב!

בזמן שאסף כספים אצל מכרים, שאלו אחד מהחברים: "הרי אתה בעצמך מחתן בקרוב ממש אז למה אתה לא דואג לעצמך קודם?!" השיבו גיס: "הוא מחתן שבועיים לפני, אז הוא קודם לי, ואחר כך אדאג עבור עצמי".

ימים אחדים לפני החתונה קיבל גיס טלפון מהיהודי הנ"ל, שביקש את מספר חשבון הבנק שלו להעברת כספים. הוא התפעל מאוד מכך שהוא דואג לאחרים עוד לפני שדואג לעצמו, וגייס עבורו סכום שכיסה את כל החתונה כולל כל הסובב בשופי... (בעל המעשה: ש.ג.)

אבא שלי טס לארה"ב להתרים יהודים עבור עמותה של חסד שהוא ניהל. במטוס ישב ליד יהודי שטס לאיסוף תרומות עבור פרנסת משפחתו. משהגיעו לאכסניה מעד אותו יהודי ושבר את רגלו. עתה היה

להתחיל את היום ברגל ימין

חוויה רחנית מדי יום אצלך בחייל

הלכה, סיפורים, רעיונות, ווארטים ועוד...אקטואלי ומרתק הצטרפו בחינם לאלפי מנויים, שלחו מייל לכתובת:

dirshu@dirshu.co.il

הפורתח
בכל יום..

המייל היומי של 'דרשו'.

הבחור התחנן על נפשו וביקש מר' יחיאל שיעזור לו לברוח אל מחוץ לירושלים, לפרדסים שבסביבות פתח תקווה, שם מסתתרים הרבה צעירים כי החיילים אינם מחפשים שם

הסיפור ששמע הגה"צ רבי ישראל גרוסמן זצ"ל מהגה"צ רבי שלום שבדרון זצ"ל בעת שהיו יחד בארצות הברית

"ערי מקלט תהינה לכם" (במדבר ל"ה, י"א)

שמסתתרים הרבה צעירים, כי אין החיילים מחפשים שם. ר' יחיאל חכך בדעתו מה לעשות, מצד אחד: יש בידו האפשרות להציל נפש אחת מישראל. אמנם לאיך הוא מסכן את נפשו אם יתפסוהו עוזר לעריק. לבסוף החליט ר' יחיאל כי אם מן השמים יתגלו שהבחור יגיע אליו, סימן הוא שעליו לעזור לו בעניין.

בחצות הלילה יצאו לדרכם, כדי לא להיתקל עם שיירות החיילים המצויות בדרך. עקפו את הדרך המרכזית, וירדו במורדות שכונת ליפתא, המשיכו בדרכם בין הרים וגבעות והגיעו לאזור מוצא, משם טיפסו ועלו דרך היערות והשדות. במשך הליכתם השגיחו מרחוק מפטרולים מצד הצבא, ובכל פעם שראו אותם מתקרבים היו משתטחים בין עצי היער. כשהפציע השחר כבר היו קרובים ליעדם, ולפי הבנתם הם יצאו כבר ממקום סכנה.

כאן פנה הבחור לר' יחיאל ואמר: אני חייב לך את חיי, מן השמים זיכו אותך להצילני, וכמו שאמרו חז"ל "כל המקיים נפש אחת מישראל כאלו קיים עולם מלא", מי יכול להעריך ולשער את גודל הזכות שזכית.

בקשה אחת ויחידה יש לי אליך, למענך ולטובתך. חבל שהמצוה הגדולה שזכית בה תרד מערכה. אנא שמור את מעשה ההצלה לעצמך לבל יודע לאחרים, ובכך תשאר המצווה בשלמותה...

רבי שלום סיים את סיפורו ואמר: ר' יחיאל קיים את בקשתו של הבחור, ובמשך כל שנות חייו שמר את הסיפור לעצמו ואפילו בני ביתו לא ידעו מכל העניין. רק בזקנותו, טרם מותו, גילה את סיפורו לצאצאיו. כנראה שהתכוון להעביר מסר חינוכי לדורות הבאים, שצריכים להתמסר עבור הזולת אפילו אם העניין כרוך במסירות נפש.

(לב ישראל)

את הסיפור הזה שמעתי מידידי הגאון הצדיק רבי שלום שבדרון זצ"ל בעת שהיינו יחד קרוב לשלושה חדשים בארצות הברית, לשם נסענו כדי לגייס נדיבים ותומכים לרעיון הקדוש של הקמת המתיבתות בארץ ישראל להצלת ילדי צפון אפריקה. רבי שלום סיפר לי אז מעשה נפלא:

בזמן מלחמת עולם הראשונה שלטו הטורקים בארץ ישראל. וכשהם הצטרפו כצד למלחמה, הוציאו גזירה נוראה כי על כל תושבי ארץ ישראל חלה החובה להתגייס לצבאם. רק נתיני חוץ לארץ שהחזיקו ברשותם תעודות ודרכונים ממשלות זרות - היו פטורים. ההתגייסות לצבא הטורקי היתה סכנה גדולה לחיי המתגייסים, מיד עם גיוסם נשלחו לשדה הקרב, ורבים לא חזרו, נפלו כחללים בארצות נכר. אך סכנה לא פחות גדולה רחפה על כל אותם הצעירים שהסתתרו וערקו. כל מי שנתפס היה צפוי לעונש מוות, הטורקים ברצונם לזרוע פחד ובהלה, תפסו כמה צעירים ותלו אותם בראש חוצות מול שער יפו.

בירושלים התגורר יהודי בשם ר' יחיאל וורקר היהודי הזה החזיק ברשותו דרכון של תושב חוץ, והתהלך לכן חופשי והמשיך את עסקיו כרגיל. יום אחד הגיע לביתו בחור מבוהל חיוור כסיד, וסיפר לר' יחיאל שזה זמן רב שירד למחתרת והצליח להסתתר מעיני החיילים הטורקים, אמנם למזלו הרע גילו את מקום מסתורו, ותפסוהו והשליכו אותו לבית הסוהר. הוא היה צפוי למשפט מוות, בחסדי השי"ת הצליח להשתחרר ממקום מאסרו, ובאישון לילה ברח מבית הסוהר.

הבחור התחנן על נפשו וביקש מר' יחיאל שיעזור לו להבריחו מחוץ לירושלים, אל הפרדסים בסביבות פתח תקווה, שם שמע

מענה לשאלות ב'דף היומני בהלכה' גם באמצעות הדואר האלקטרוני
ניתן להפנות לשאלות בסימן 'לב' לכתובת daf5609000@gmail.com
והרבנים המשייבים ישתדלו לענות בהקדם לכל פונה

בהתחלה עמדתי נדהם כבול עין מול האובדן, אבל לפתע התעשתתי ואמרתי: "רבונו של עולם! הבנתי את הרמז! אני מבטיח שאם המחשב והחומר יחזרו אלי, אתן מהחומרים שלי לכל מי שירצה!"

"פשוט לתת" - סיפורו של מלמד מומחה שביקש מהקב"ה שיעזור לו לפתוח את הלב ואת היד

המשכתי בדרכי, דרך לא דרך, אבל עם הזמן קלטתי שאני חי בטעות. חברי צוות ומלמדים נוספים סיפרו לי על הדילמה של העברת חומר. אמרו לי שגם להם היה קשה בהתחלה, אבל הם התגברו, ורוויים נחת. "תאר לעצמך!" אמר לי מלמד אחד, "איזה זיכוי הרבים זה! אתה עובד בשביל עשרים וחמישה תלמידים, ובסוף נהנים מזה מאות ילדים! אתה זוכה להחזיר יהדות, בזכותך ולומדים טוב יותר את התורה הקדושה. אין לך מושג כמה זכויות אתה אוסף עם כל תלמיד שמציץ בדף עבודה שאתה חיברת! זהו מכרה זהב!"

אבל אני, שידעתי שהעבודות שלי שוות זהב, הייתי עמוק במכרה, בבור שחור שלא נותן לאף אחד להתקרב אלי. תמיד כששמעתי סיפורים על עשירים קמצנים לא הבנתי אותם. למה שלא יתנו צדקה? זה לא על חשבון האוכל שלהם, לא על חשבון התענוגות שלהם, הכסף סתם שוכב להם בבנק, אז למה שלא יתנו? אבל כשגיליתי את עצמי מבין בשכל כמה טוב לתת חומר שעבדתי עליו, אמנם לא כסף, אלא נכס רוחני שהשקעתי בו כוח, מוח וזמן - ולעומת זאת הלב שלי נותר אטום וחתום, ממאן להיפרד מכל פיסת עיצוב או סיכום, הבנתי שאני בבעיה.

את הבעיה התחלתי לפתור כמו שפותרים בעיות. התפללתי ליוצר הלבבות ומבין לכל המעשים, וביקשתי ממנו שיעזור לי להתגבר על היצר הרע הזה של שמירת היחודיות, שיפתח לי את הלב ואת היד, ויתן לי כוח לעזור לחברים ולמלמדים, ולהעניק ממתנותיו שנתן לי, הלאה. הרי באמת, לא כוחי ועוצם ידי עשו לי את החיל הזה, אלא מתנת הבורא. ברצוני הקב"ה נותן לי את כשרון המעש, וברצוני הוא לוקח אותו ממני. אני רק צינור, ועלי לאפשר זרימה טובה, בין הרעיונות שעולים במוחי בסיעתא דשמיא, לבין האנשים שיכולים להיעזר בהם.

לפני ארבע שנים התקלקל המסך של המחשב שעל ידו הכנת את החוברות והדפים המיוחדים. מסרתי את המחשב לתיקון, והטכנאי הזהיר אותי כי הוא אינו לוקח אחריות על החומר שנמצא בפנים. כעצתו, גיביתי את כל החומר והעתקתי אותו לדיסק חיצוני. כחלק מהשירות הוא נתן לי מחשב חילופי, וכך יכולתי להמשיך בענייני בלי לחוש כל קושי.

כל זה אירע כמה ימים לפני שעמדתי לצאת לחוץ לארץ, להורי, לחוג עימם את חג השבועות. בחרתי יו"ט זה, כי בזמן הזה ילדי מסודרים במוסדות לימוד, ומכל הימים טובים האחרים זה הכי

שמי דוד העניג. אולי יש כאן אנשים שמכירים אותי, כיון שזכיתי ללמד הרבה תלמידים. ארבע עשרה שנה שאני עוסק במלאכת הקדש, מלאכת החינוך, ואני משקיע במלאכה זו את כל הכישורים שה' חנן אותי בהם. עובד ביסודיות, לומד את החומר היטב ומשקיע מחשבה רבה, איך להעביר אותו לתלמידים.

הקב"ה נתן לי יכולת ניסוח טובה, וכשרון שקשור גם בעיצוב ומראה חיצוני של דפי העבודה שחיברתי. בתחילת דרכי השקעתי המון בדפי קשר. פעם שמעתי את אחד התלמידים הרכים מתבלבל ואומר, 'דף שקר'... למען האמת, יש בזה משהו. כי באותה תקופה ראשונית, היה לי ענין של ממש לעשות רושם. להראות שאני מלמד מוצלח ויודע לעצב דפים יפים עם ניסוחים מרשימים. שההורים יתרשמו, שהמנהל יראה, שהחברים יגידו איזו מילה טובה או שתיים, עדיף כמובן שלוש. היום, עם הנסיון וההכרות עם החיים, אני יודע שהחכמה הגדולה יותר היא לעצב נשמות, להגיע לכל ילד, להרגיש את התלמידים, לאהוב אותם, ולכוון ולהדריך אותם מתוך חמלה. זה פחות מרשים, כי אין לך קבלות להראות, אבל זאת האמת. הפשוטה. ולי היה קשה לעשות דברים פשוטים.

כיוון שעבדתי על חומרים יקרים והשקעתי את נשמת בדפים ובעבודות, קצרתי פירות לתפארת. הגעתי לתוצרים מעולים, והרגשתי אליהם קשר נפשי עמוק. הם היו פשוט חלק ממני. מלמדים שראו דפי עבודה שלי אצל תלמידים, באו אלי וביקשו שאתן להם רשות להשתמש בחומר. פה ושם, לעיתים בודדות ממש, בלב כבד ובנפש לא חפצה, נתתי את הסכמתי. היו פעמים שהתחמקתי ביודעין ממפגש עם עמיתים, כדי שלא אגיע למצב בו אתבקש לתת חומר שלי.

ואם היו לי נקיפות מצפון על התנהגותי, בא חבר וסיפר לי, כי הוא מלמד באחת הכתות הגבוהות, והוא סידר דף עבודה מתמצת ומסכם באופן נפלא את הסוגיה הנלמדת. הוא השקיע רבות בדף הזה, והנה, ביום מן הימים הוא עבר לחיידר אחר. גם שם קיבל כתה בגיל המתאים, וכשהגיע ללמד את הסוגיה המסוימת, עליה עבד כל כך הרבה, אמר לו המנהל: "בשביל הסוגיה הזו יש אצלי דף עבודה נפלא". והמנהל מוציא מול עיניו של חברי את הדף שהוא עצמו חיבר... "אתה רואה? ברגע שאתה מוציא חומר אין לך שליטה עליו. לך תגיד שאתה הוא זה שחיברת אותו..." כך שח לי חברי.

שהשם שומע אותי, וזה מה שיקרה.
ביום ראשון, היום החופשי הלאומי בארה"ב, לא היה עם מי לדבר. ביום שני הרמתי טלפון למשרד בשדה התעופה, וכצפוי, הם ענו לי באדישות של מחשב כבוי. הם לא ראו שום מחשב. אלו מעשים שבכל יום שדברים נעלמים ונאבדים.

ליו"ט נסענו ללייקווד. שוב ניסיתי לברר קצת בשדה התעופה אם התחדש משהו בענין המחשב, ושוב התברר ששום דבר.

אחרי יומיים של יום טוב חזרנו לבית הורי, ושם אני מקשיב להודעות שהגיעו בטלפון. ביניהן נשמעת הודעה של אשה אחת, גויה, המדווחת שהיא מצאה מחשב עם השם שלי. היא התקשרה פעמיים במשך היומיים האחרונים!

התרגשנו, אבל לא נדהמתי. היה לי ברור שהמחשב יחזור. התברר שהגויה מצאה את המחשב בשדה תעופה אחר לגמרי! מישהו מצא את המחשב שלי, סחב אותו לאן שסחב, ואחר כך שמט אותו, והגויה הזו מצאה את המחשב, והקב"ה הכניס לה בלב רצון להחזיר לי אותו.

גם העובדה שכרטיס עם השם שלי היה מוצמד למחשב, היא פלא, שאם לא המתנה מהסוכן, לא היה עולה בדעתי לסמן אותו. הרי זה פלא פלאים, מחוץ לגדרי הטבע!

כאשר טסתי הביתה, עדיין היה המחשב בארה"ב. עברו כמה שבועות עד שהצליחו להביא אותו לארץ ישראל. בינתיים התברר כי החומר שבמחשב המקורי נותר בשלמותו, ומה שנשאר לי מכל הסיפור זה המסר.

שום דבר לא השתנה, אבל אני השתניתי. זכרתי את ההבטחה שלי. יום למחרת שקבלתי את המחשב לביתי, דופק אצלי יהודי ומבקש חומר לימודי בנושא מסוים, הוא שמע שיש לי דפים ערוכים בצורה נפלאה וביקש רשות להשתמש בהם. נתתי לו. נתתי בשמחה. ראיתי בזה סימן משמים כי הקרבן שלי לפני הקב"ה, כי אכן זה מה שה' רוצה ממני. עוד לא פרסמתי ולא הודעתי כי אני מוכן לתת, וכבר הופיע מישהו לקבל מהם.

אנשים החלו להגיע אלי מכל מיני מקומות, אף מערים אחרות, ואין לי כל מושג איך נודע להם כי נפתחו עיני וליבי, ובחפצי כי יצליחו אני נותן להם פרי עמל של שנים.

(גיליון השגחה פרטית - מטות מסעי תשע"ט)

פחות נורא שהאבא אינו בבית. אמנם גם זה לא קל, אבל מצות כיבוד הורים גברה על אי הנוחות, והיה ברור שזה מה שמוטל עלי לעשות, לקום וליסוע, לחוג יחדיו ולשמח את אבי ואמי ברגל. סוכן הנסיעות שארגן לי את כרטיס הטיסה נתן לי כשי כמה כרטיסים מודפסים עם שמי ומספר הטלפון שלי, ואני פיזרתי אותם בין המזוודות. גם אל המחשב הנייד הצמדתי כרטיס כזה, לא כי חשבתי שזה חשוב כל כך, אלא פשוט כי היה לי כרטיס וחיפשתי איפה לשים אותו.

בלוס אנג'לס, בשדה התעופה, קיבלו את פני הורי הנרגשים. היה זה אחרי שנים מספר שלא ראיתי אותם. הובלתי את העגלה עם מזוודותי, ביניהם גם המחשב היקר, וכשהגענו אל המכונית שתיקח אותנו הביתה, החליט אבי הנרגש שהוא זה שיכניס את המזוודות לתא המטען. הוא הרים את המזוודות מהעגלה, שם אותם בבגז', סידר יפה את הכל, ותוך שלוש דקות נכנסנו למכונית ונסענו.

הגענו הביתה כשעה לפני שבת. הכל מוכן וערוך לקראת שבת קדש וגם לקראתי - האורח. הורי היקרים רוצים לשמוע אודות שלומי ושלוש ילדי, מה אני עושה, והיכן אני מצליח, הם שומעים עלי דברים טובים ברוך השם, ואני מבקש להוכיח להם כי אכן השמועות אמת, ואוכל להראות להם במחשב כל מיני דפי עבודה ודפי קשר מעניני דיומא ומפרשות שבוע ומועדים.

אני ניגש לכיוון המזוודות, מתבונן מעליהן, לידן, ותופס את הראש. אין מחשב! הוא נשאר בשדה התעופה. המחשב עם הגיבוי של החומר הלך!

המחשבה הראשונה שעלתה לי לראש היתה: 'הכל אבד!'. עבודה של שנים הלכה לריק! מחשב אפשר לקנות, אבל דפי עבודה וחומרים מושקעים, אין להם תחליף. כמה טיפש הייתי שלא נתתי שום דבר לחברים, ואין לי ממי להשלים את החומר. עודי עומד כבול עץ מול האובדן, שוב תפסתי את ראשי, הפעם מהצד השני. "רבונו של עולם!" אמרתי, "הבנתי את הרמז! אני מבטיח שאם המחשב והחומר יחזרו אלי, אתן מהחומרים שלי לכל מי שירצה!"

ההבטחה שלי היתה כל כך נחושה, התפילה שלי היתה כל כך עמוקה, ששלוה ירדה עלי. ידעתי שהמחשב יחזור. הרגשתי

האזינו לתוכנית 'הפוח בכל יום' בקו השיעורים של דרשו

כל הכתבות והתוכן משודרים להאזנה מדי יום מפי הרב אברהם פוקס

077-2222-666 שלוחה 31

אבל בתוך ה'שלושים' - האם בשלושת השבועות מותר לו לרחוץ?

משולחנו של הרה"ג רבי מרדכי הלוי שוורצבורד שליט"א מורה הוראה 'נאות שמחה' - מודיעין עילית

הקרובים לפטירה יהיה מותר לו לרחוץ ושוב בל"ג בעומר יחזור לאיסור רחיצה, וע"כ לא פלוג בתקנה; וגם שי"א שטעם איסור רחיצה הוא מטעם גזירת כבוס, ולטעם זה ודאי אין להקל. ומדבריו יש ללמוד גם לבין המצרים שאין לשנות את התקנה, וגם משום גזירת כבוס. והשי"ת יהפוך לנו ימים אלו לששון ושמחה ישועה ונחמה וישוב ינחמנו עם כל אבלי ציון וירושלים במהרה בימינו.

שאלה: אבל רח"ל שהוא בתוך שלושים של אבלות אסור ברחיצה משום שמא יבוא להסתפר, והנה עתה בשלושת השבועות הרי אסור לכולם להסתפר, ואין חשש שמא יסתפר. אם כן, האם נתיר לו לרחוץ?

תשובה: שאלה דומה נשאלה להגר"ש קלוגר בשו"ת 'טוב טעם ודעת' (ח"ג סי' רכ"ח) לגבי ימי ספירת העומר, ושם כתב לאסור מטעם שבל"ג בעומר מותר להסתפר, וא"כ ייצא שבימים

רוצים לקבל את 'לקראת שבת' מדי שבוע ישירות למייל? dirshu@dirshu.co.il שלח מייל ל-

דקה מתוקה - 60 שניות מרתקות על הדף היומי

מה אירע כשר' שלום שבדרון החליף בין כסף ישראלי לכסף אנגלי?

כתובות דף יט

אל תשכן באהלך עוולה

(המכתב):

בס"ד, אור ליום שישי, ערב ראשון לחשבון עוונות, תשכ"ג. פה גלות לונדון. באמת היה לי צער גדול הלילה, ואיני יכול ללכת לשכב לישון, עד אשר דיברתי דברי. והוא, היות שאני מורגל במטבעות של ארץ ישראל, לא עלה על דעתי, פשוט, שאני לוקח הרבה מאד בשביל הספדים שכבודו קנה אצלי, ואפילו לא לפי המחיר [אעפ"כ עדיין זה הרבה] ובכן הנני לקיים אל תשכן באהליך עולה, ומצרף 10 ל"ש בחזרה. ר' שלום מפרט בהמשך את סיבת חטאו, ומסיים: "ואח"כ חשבתי שזה נורא ממש לתבוע מאדם פרטי סך כזה, ואבקש סליחתו מאד מאד, ואקוה שיבין לרוחי ויסלח וימחל לי". בתודה ובברכה ושלו' וכט"ס ידידו, שלו' שבדר

(קול חוצב עמ' 252)

באחת הפעמים בהן שהה הגאון ר' שלום בלונדון, ביקר אצל רבי רפאל מאירזון והגיש לו כרך חדש מספרי המהרש"ם זצוק"ל - פרי יגיעתו. בתשובה לשאלת מארחו על מחיר הספר נקב ר' שלום בסכום גבוה במיוחד. האיש שתמה על גובה המחיר, הביט בר' שלום, אך הוא כבר היה שקוע במשהו אחר. היהודי החליט לשלם את המחיר הגבוה, כי אם ר' שלום אומר - לא מתווכחים... מה גם שהיה משוכנע שהכסף הולך למקום טוב.

בידי היהודי הנ"ל שמור עד היום מכתב מעניין, שנשלח לו לאחר כמה ימים, בצרוף "החזר כספי". הצלחנו להשיג את המכתב הנרגש שהיה שמור כנכס יקר בידיו של אותו ת"ח, במשך שלושים וחמש שנה.

הרב מאירזון התפעל והתרגש ושמר את המכתב עשרות בשנים. (תודתינו נתונה לרבי בן ציון בנדיקט שהעביר את

האם אסור לדבר לשון הרע על אדם שאינו מקפיד שידברו בגנותו?

הצטרפו אלינו ללימוד היומי בספר חפץ חיים

אלא רק אינו מקפיד על המדבר עליו, שבזה התורה הקפידה על כבודו ואסרה לספר בגנותו.

חילוק נוסף נכתב בזה (שיעורי עיון), שכאן אין הקרוב מקפיד על המספר 'מצד אהבת הקורבה אשר ביניהם', כלומר שבאמת הוא מקפיד שמגלים את גנותו, אלא שעל כל פשעים תכסה אהבה, ולכן אם קרובו יספר בגנותו, בדיעבד ימחל לו ולא יריב עמו, ולכן ברור שאין זה מתיר לספר בגנותו.

ומדוע באמת עובר המספר על איסור, ואף נענש, גם כשהאדם שעליו נאמרו דברי הגנאי אינו מקפיד? והרי לכאורה לא גרע מאם ביקש המספר מחילה ממנו, ומחל לו? יש שביאר (עלי באר) זאת על פי מה שכתב הח"ח לעיל (כלל ד סי"ב) שבאיסור לשון הרע, מלבד העוון שבין אדם לחברו שמתכפר כשמוחל לו חברו על כך, עובר גם עוון שבין אדם למקום, שעבר על רצון ה' שציוה שלא לדבר לשון הרע, ועוון זה אינו מתכפר במחילתו של חברו, אלא בחרטה וידוי וקבלה לעתיד.

בסעיף הראשון של כלל ח' מהלכות לשון הרע, כותב החפץ חיים כי גם על קרובים אסור לדבר לשון הרע, למרות שפעמים רבות אדם אינו מקפיד על לשון הרע שסיפר עליו קרובו, בגלל אהבת הקורבה שביניהם.

בביאורים ומוספים מציינים כי כמה אחרונים תמהו על דברים אלו, הסותרים לכאורה למה שכתב החפץ חיים לעיל, שאדם שסיפר דברי גנות על עצמו בפני שלושה, והראה בכך שמתרצה ומסכים שיספרו זאת עליו, מותר לשומעים לספר זאת הלאה [בתנאי שלא יתכוונו לגלות הדבר יותר ולביישו, ולפי כל הפרטים המבוארים בכלל ב מסעיף ד ואילך]. ואם כן, מדוע כאן אסר לדבר לשון הרע על קרוב, למרות שהוא אינו מקפיד על כך? יש שכתב לחלק (שו"ת לחפץ בחיים ח"א סי' לה) בין מצב שהאדם מספר בגנות עצמו באופן שאינו חושש שהדבר יתפרסם, שאז מותר לספר בגנותו, כי לא הקפידה תורה על כבודו יותר ממה שהוא עצמו מקפיד, ובין מקום שאינו מספר בגנות עצמו,

* תוכנית יומית מענייני דיומא
בהגשת הרב אברהם פוקס

* מידע כולל לנבחני דרשו על מועדי
המבחנים מסלולי הלימוד ועוד

* שיעורי משניות על מסכת
שביעית לתוכנית קניין שביעית

* שיעורי משנה ברורה לפי
סדר דף היומי בהלכה

* שיעורים על הדף היומי ועל כל
הש"ס ממבחר מגידי השיעורים

* שיעורים מבוארים בעיון לביאורי
תוס' על פי סדר הדף היומי

הכל במקום אחד

קו השיעורים של 'דרשו' *4992 או 077-2222-666

לשמוע ולחשמוע

ברכב, בבית, ובכל מקום..

התקשרו לקו השיעורים של 'דרשו'
וקבלו אלפי שיעורים והרצאות להאזנה

077-2222-666

פרשת השבוע מפי מיטב המרצים

חדשות 'דרשו' ועדכונים

מידע לנבחני 'דרשו'

'גישמאק בלימוד'

הרצאות על מתיקות התורה

שיעורי תוספות לפי סדר 'הדף היומי'

הרצאות לחגים ומועדים

תוכניות מיוחדות

שידורים חוזרים מאירועי 'דרשו'

שיעורי 'הדף היומי'
בעברית, אידיש וצרפתית

שיעורי 'הדף היומי בהלכה'
בבקאות ובעיון

'הפותח בכל יום'
תוכנית יומית עם
סיפורים וחיזוקים

קו השיעורים של 'דרשו' לחייג, ללמוד, לדעת

מדוע כדאי להניח תפילין של רבנו תם לפחות פעם בחיים?

מאידך, לדעת הגר"א אין צורך להניח תפילין של רבנו תם, כיון שהלכה כדעת רש"י, ואם נחשוש לכל שיטות הראשונים כדי לצאת מידי ספק, נצטרך להניח זוגות רבים של תפילין. ויש שכתבו, שראוי לאדם להניח תפילין של רבנו תם לפחות פעם אחת בימי חייו, כדי שלא יהיה נחשב כ'קרקפתא דלא מנח תפילין' לדעת רבנו תם, שכמותה סברו רבים מן הראשונים.

[שו"ע לד, ב-ג, ומשנ"ב יז; ביאורים ומוספים דרשו, 24]

בשולחן ערוך כתב בנוגע להנחת תפילין של רבנו תם, בנוסף על תפילין של רש"י: "לא יעשה כן אלא מי שמוחזק ומפורסם בחסידות", והיינו, שהוא ידוע כאדם שמחמיר גם בהלכות אחרות, ולכן חומרתו זו אינה נראית כמעשה של יוהרה. וכתבו הפוסקים, שבזמננו, אשר רבים נוהגים להניח, אין בכך משום יוהרה, והמניח תבוא עליו ברכה.

מדוע אין להניח תפילין של רבנו תם בחזרת הש"ץ?

לברכות הש"ת, וגורמים להפסק בין הנחת תפילין של יד להנחת תפילין של ראש, ג. חליצת התפילין של רש"י והנחת התפילין של רבנו תם, מסיחות את הדעת מההקשבה לחזרת הש"ץ. אולם, מי שזמנו דחוק, ואם לא יניח תפילין דרבנו תם בשעת חזרת הש"ץ לא יניח לאחר מכן - יתכן שרשאי להקל בכך.

[שו"ע לד, ב, ומשנ"ב ה יד; ביאורים ומוספים דרשו, 19]

המניחים תפילין של רש"י ותפילין של רבנו תם בנפרד, יניחו את התפילין של רש"י למשך תפילת שחרית, כיון שעיקר ההלכה היא כדעת רש"י, ואת התפילין של רבנו תם, יניחו לאחר התפילה, ללא ברכה. ויש שמניחים תפילין של רבנו תם בשעת חזרת הש"ץ, ויש בכך מגרעות רבות: א. שלכתחילה אין לחלוץ את התפילין של רש"י לפני 'ובא לציון'. ב. בחזרת הש"ץ הם מחויבים לענות אמן

כיצד יתכן איסור 'בל תגַרע' בהנחת זוג תפילין נוסף?

שתי פרשיות הכשרות לכל הדעות, דהיינו, פרשיות קדש והיה כי יביאך. ואם אינו מכוון שלא לקיים את המצוה בתפילין אלו, הרי הוא מניח תפילין של ראש שיש בהן שתי פרשיות מתוך ארבע, ועובר בכך על איסור 'בל תגַרע', כפי שנאמר בתורה: "את כל הדָבָר אֲשֶׁר אֶנְכִי מְצַוֶּה... וְלֹא תִגְרַע מִמֶּנּוּ". ואף שעל פי הקבלה שתי השיטות אמת, ואין כאן תפילין פסולות, דעת הראשונים וכל הפוסקים אינה כן.

[משנ"ב לד, יג, וביה"ל ב, ד"ה יניח]

כפי שלמדנו, המניח תפילין של רבנו תם בנוסף על תפילין של רש"י, עליו לכוון שקיום המצוה הוא רק בתפילין הכשרות מבין שני הזוגות. וללא כוונה זו - יש אומרים שעובר על איסור 'בל תוסף' מדרבנן, ויש אומרים שעובר מדאורייתא.

וטעם נוסף להצריך כוונה זו: המחלוקת של רש"י ורבנו תם היא בנוגע למיקומן של שתי פרשיות בלבד - שמע, והיה אם שמוע; ואם כן, בתפילין של ראש הפסולות מבין השתים, ישנן

* נחלקו הפוסקים לענין המוסיף על המצוה, ולא התכוון בהוספה זו לשם מצוה - אם עובר על איסור 'בל תוסיף'. ובזמן שאינו ראוי לקיום המצוה - לכלל הדעות אינו עובר אלא כשהתכוון לשם מצוה.
* בהוספת חפץ על חפץ שמקיימים בו מצוה, אם שני החפצים מחוברים יחד, או שמדובר בחפץ מאותו מין של המצוה - יש איסור בל תוסיף מדאורייתא. ואם החפץ אינו מחובר וגם אינו ממין המצוה, האיסור הוא מדרבנן. ויש אומרים שהאיסור תמיד מדאורייתא.
* בהנחת תפילין של רש"י ושל רבנו תם, יש לכוון שקיום המצוה יהיה רק בזוג הכשר שביניהם, משום שללא כוונה זו - יש אומרים שבהנחת הזוג הפסול יש איסור בל תוסיף מדרבנן, או אף מדאורייתא.

מה שלמדנו לפני מאה ימים:

האם מותר לילד ללבוש ציצית בשבת במקום שאין עירוב?

(ראה במקורות) - יש שאוסרים לצאת עמו בשבת לרשות הרבים, משום שהחוטים שבו אינם משמשים למצוה. ויש שמתירים, מפני שרצונו של הלושב בגד זה להראות כלבוש בציצית, ועל כן הם נחשבים כנוי לבגד. וקטן הלושב 'טלית קטן' שאין בה שיעור ציצית - יש שכתבו, שלכלל הדעות מותר לו לצאת עמה בשבת לרשות הרבים.

בגד שספק אם הוא חייב בציצית, וקשרו בו חוטי ציצית - לדעת השולחן ערוך, אסור לצאת עמו בשבת לרשות הרבים. ויש שתמחו על כך, שהרי החוטים נצרכים לבגד מספק, ומדוע אינם נחשבים כחלק ממנו? ויש שפירשו, שאף השולחן ערוך אינו מחמיר אלא במקרה שיש בכוונת בעלי הבגד לשנותו בעתיד למצב שבו יתחייב בציצית בוודאות.

[משנ"ב יג, ב רד; ביאורים ומוספים דרשו, 1 רד; וראה שו"ע טז, א]

וכמו כן, בגד ציצית שאינו כשיעור הנדרש לקיום המצוה

הלוח היומי

כ"ז בתמוז | רבי אהרן ב"ר משה ברכיה זצ"ל, ממודינא-איטליה, בעל מעבר יבק (כמניין 112 הפרקים בו), אשמורת הבוקר ועוד

בימים שבין כ"ג עד כ"ז בתמוז תקי"ט, התקיים הוויכוח הידוע עם הפרנקיסטים תלמידי המשומד שר"י יעקב פראנק, בו הובסו הללו בידי רבני המשלחת בראשות רבי חיים כהן רפאפורט מלבוב, וכתוצאה מניצחון הרבנים בוויכוח התבטלה גזירת שריפת התלמוד שנגזרה אז וליהודים הייתה אורה. אולם הבעש"ט התעצב ואמר, כי השכינה מייללת על האיבר שנחתך מעם ישראל ואין להם תקנה.

יום זה מובא בספר זכירה כאחד מהימים שאינם טובים להקזת דם.

יארצייט:

שצ"ט: רבי אהרן ב"ר משה ברכיה זצ"ל, ממודינא-איטליה, בעל מעבר יבק (כמניין 112 הפרקים בו), אשמורת הבוקר ועוד.
תר"ב: רבי נחום ב"ר זליג טרייביטש זצ"ל, אב"ד ניקלשבורג, בעל שלום ירושלים, קובץ על יד ועוד.
תרל"ח: רבי יחיאל מיכל ב"ר זאב וולף זצ"ל, מפרושניץ.
ת"ש: רבי סיני ב"ר ברוך (מגורליץ) הלברשטם זצ"ל, מצאנז-ז'מיגראד, בעל חמדה גנוזה.
תשמ"ז: רבי יואל ב"ר חנוך העניך דב טייטלבוים זצ"ל.
תשס"ב: רבי נחמן ב"ר מאיר בולמן זצ"ל, משגיח ישיבת אור שמח.

שנאת חינוס מעכבת את הגאולה

כתב הצל"ח: בית המקדש נחרב בשביל שנאת חינוס, קל וחומר שאי אפשר לחזור ולהבנות כל זמן ששנאת חינוס בעולם, והנה אין אליהו בא לרחק כי אם לעשות שלום בעולם, אבל קודם שיבוא אליהו לעשות שלום, אי אפשר ליום ה' הגדול לבוא, וכל זמן שישאל שרויים במריבה ובמחלוקת אי אפשר להגאל.

(דרושי הצל"ח דרוש לו)

אם יש אדם שאיננו חיים עמו בשלום, נשתדל עוד היום להתפייס איתו, ונוכה לתקן בכך את עיקר סיבת עיכוב הגאולה

הדדע הדדע הדדע

מענה לשאלות ב'דף היומי בהלכה'
גם באמצעות הדואר האלקטרוני

ניתן להפנות לשאלות בסימן 'לב'
לכתובת daf5609000@gmail.com
והרבנים המשיבים ישתדלו לענות בהקדם לכל פונה

לתשומת לבכם: התמונות המוצגות כאן יש עליהם זכויות יוצרים ואין להשתמש בכל שימוש שהוא ללא היתר בכתב

העלון מופץ לזיכוי הרבים, אנא הימנעו מקריאה בשעת התפילה וקריאת התורה

דרשו | רח' הקבלן 45 ירושלים | 02-5609000 | לשאלות ופניות בכל נושא: dirshu@dirshu.co.il